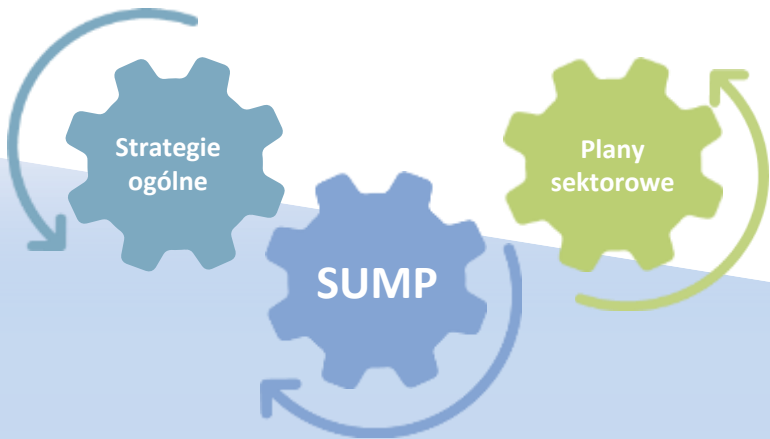

Koncepcja Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej w polityce unijnej i krajowej

Działania przygotowawcze i wdrożeniowe z perspektywy Ministerstwa Infrastruktury

Maria Perkuszevska
Pełnomocnik Ministra Infrastruktury
ds. Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej
Ministerstwo Infrastruktury

FORUM ROZWOJU LOKALNEGO
26.01.2023

Rozwój koncepcji planów mobilności miejskiej w UE

2011

Biała Księga Transportu

Zintegrowana mobilność

Plany mobilności w pełni
uzgodnione ze
zintegrowanymi planami
rozwoju obszarów miejskich

2013

Pakiet mobilności miejskiej

Koncepcja planów
zrównoważonej mobilności
miejskiej - SUMP

2020

Strategia Zrównoważonej i Inteligentnej Mobilności

Do 2030 r. - 100
europejskich miast
neutralnych dla klimatu
SUMP we wszystkich dużych
i średnich węzłach miejskich
w sieci TEN-T

2021

Nowe unijne ramy mobilności miejskiej

Przyspieszenie przejścia na
bardziej zrównoważoną i
inteligentniejszą mobilność
Wzmocnione podejście do
SUMP i węzłów miejskich
TEN-T

Wzmocnienie roli planowania zrównoważonej mobilności miejskiej

Czerwiec 2020

USTALENIA ETO

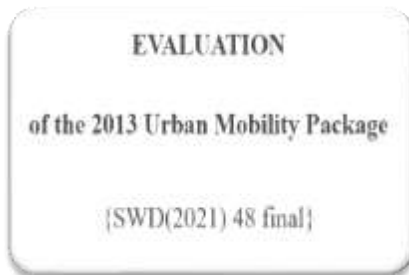
Brak zmian w podejściu miast do mobilności /**Brak wyraźnych oznak** dążenia do upowszechniania bardziej zrównoważonych rodzajów transportu

ZALECENIA DLA KE

Zbieranie od państw członkowskich i **publikowanie** większej ilości danych na temat mobilności miejskiej

Powiązanie dostępu do finansowania z opracowaniem **solidnych planów** mobilności miejskiej

Luty 2021

WYNIKI EWALUACJI

Od 2013 r. nie zaszły znaczące zmiany w podziale modalnym, zatłoczeniu czy emisjach, dominuje motoryzacja indywidualna

Miasta UE odpowiadają za **23%** emisji gazów cieplarnianych w transporcie, **38%** śmiertelnych ofiar wypadków drogowych

Odnotowano postęp we wdrażaniu koncepcji SUMP, lecz **ich jakość, dostęp do danych jest niewystarczająca**

Grudzień 2021

KONKLUZJE

Pilna potrzeba **działań**, aby osiągnąć ambitne cele i zobowiązania w zakresie klimatu i środowiska

Potrzeba stworzenia **lepszyc ram** zarządzania na poziomie unijnym przy zwiększonym zaangażowaniu państw członkowskich

Konieczne **silniejsze narzędzia**, żeby osiągnąć zakładane cele klimatyczne, cyfrowe i społeczne

Nowe unijne ramy mobilności miejskiej

Wzmocnione podejście do SUMP

I kw. 2023 r.

Zalecenie KE ws. **krajowego programu wspierania SUMP**. Unowocześniona koncepcja SUMP - priorytet dla zrównoważonych rozwiązań (PTZ, aktywny transport, mobilność współdzielona), plany miejskiej logistyki (SULP), oparte na pojazdach i rozwiązaniach bezemisyjnych

**Monitorowanie postępów -
wskaźniki zrównoważonej
mobilności miejskiej**

KE poprawi i usprawni zestaw 19 już zidentyfikowanych wskaźników zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMI)

DEFINICJA SUMP

„Plan zrównoważonej mobilności miejskiej to strategiczny plan mający na celu zaspokojenie potrzeb osób i przedsiębiorstw w zakresie mobilności w miastach i w ich otoczeniu, aby poprawić jakość życia. Opiera się on na istniejących praktykach planowania i w należyty sposób uwzględnia zasady integracji, uczestnictwa i oceny.”

ETAPY PLANOWANIA SUMP

**Rewizja
rozporządzenia ws.
unijnych
wytycznych
dotyczących
rozwoju sieci TEN-T**

– wstępny projekt KE
z grudnia 2021 r.

Wzmocnione podejście do węzłów miejskich Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T)

Do 2025 r.

424 zidentyfikowane węzły
miejskie mają przyjąć SUMP.

Plany SUMP będą zawierać
cele, zadania i wskaźniki
stanowiące podstawę działania
systemu transportu miejskiego.

Do 2025 r.

**obowiązek gromadzenia i przekazywania
danych**

poziom emisji gazów cieplarnianych,
zatory komunikacyjne, ofiary śmiertelne i
ciężko ranne w wypadkach drogowych,
modal share, dostęp do usług związanych
z mobilnością, poziomy zanieczyszczenia
powietrza i hałasu

Węzły miejskie sieci TEN-T na tle drogowej sieci TEN-T

„**Węzeł miejski**” oznacza obszar miejski, gdzie infrastruktura transportowa transeuropejskiej sieci transportowej, jak na przykład porty, w tym terminale pasażerskie, porty lotnicze, stacje kolejowe, platformy logistyczne oraz terminale towarowe znajdujące się na obszarach miejskich lub w ich okolicy, jest połączona z innymi częściami tej infrastruktury oraz z infrastrukturą do ruchu regionalnego i lokalnego

Legenda

- Drogi sieć bazowa TEN-T
- Drogi sieć kompleksowa TEN-T

8 dotychczasowych węzłów miejskich

- Warszawa
- Łódź
- Kraków
- Katowice
- Wrocław
- Poznań
- Szczecin
- Gdańsk

Aktualnie proponowane węzły miejskie

30 miast w PL

ujęto wszystkie miasta powyżej 100 000 mieszkańców lub co najmniej jedno miasto z regionu NUTS2

Urban nodes requirements

1. When developing the trans-European transport network in urban nodes, in order to ensure the effective functioning of the entire network without bottlenecks, Member States shall ensure:
 - (a) the availability of alternative fuels recharging and refuelling infrastructure, in accordance to Regulation (EU) [...] [on the deployment of alternative fuels infrastructure];
 - (b) by 31 December 2027:
 - (i) the adoption and monitoring of a SUMP²⁷ for each urban node in line with Annex V that includes notably measures to integrate the different modes of transport and shift towards sustainable mobility, to promote efficient zero and low-emission mobility including urban logistics, to reduce air and noise pollution and that takes long-distance trans-European transport flows into consideration;
 - (ii) the collection and submission to the Commission of urban mobility indicators, as defined in paragraph 2 of this Article, for each urban node. Thereafter these indicators shall be submitted every three years;

²⁷

Add in a recital:

“Sustainable urban mobility plans (SUMPs) may be included in existing plans, that may be further developed to meet SUMPs requirements, and/or in broader plans that also integrate land use plans for instance given the interlinkages between land use and mobility. Several SUMPs should be allowed in the cases of highly populated urban nodes.

Kompromis PREZ CZ z
października 2022 r.
jako podstawa
podejścia ogólnego i
dalszych negocjacji z
Parlamentem
Europejskim

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Reforma E1.1
Wzrost wykorzystania
transportu przyjaznego
dla środowiska

KAMIEŃ MIŁOWY E2G:

Środki wspierające rozwój planów zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP) oraz przyjęcie przez Ministerstwo Infrastruktury zachęt do ich wdrażania z zapewnieniem wsparcia technicznego i finansowego dla wszystkich funkcjonalnych obszarów miejskich

- 1) nowa struktura wsparcia dla wdrażania SUMP, obejmującą komitet sterujący SUMP, którego zadaniem będzie stymulowanie rozwoju i wdrażania SUMP.

ZAKŁADANY TERMIN
REALIZACJI: **2023Q1**

- 2) utworzenie w ramach Ministerstwa Infrastruktury centrum kompetencyjnego SUMP, które zapewni doradztwo i wsparcie dla jednostek samorządu terytorialnego.

- 3) powołanie Pełnomocnika ds. SUMP w Ministerstwie Infrastruktury.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Reforma E1.1
Wzrost wykorzystania
transportu przyjaznego
dla środowiska

KAMIEŃ MILOWY E5G: **Miasta, w których przyjęto nowy SUMP**

Realizacja działań przewidzianych
w ramach reformy realizowanej
zgodnie z opisem w kamieniu
milowym E2G mających na celu
przyjęcie zachęt oraz udzielanie
wsparcia w procesie opracowania i
wdrażania SUMP przez JST

ZAKŁADANY TERMIN REALIZACJI:

2025Q2

Ministerstwo
Infrastruktury

STRATEGICZNE RAMY DZIAŁANIA MINISTERSTWA INFRASTRUKTURY

**Transport miejski i
aglomeracyjny**

**Zrównoważona
mobilność miejska**

**Zmiany w indywidualnej
i zbiorowej mobilności**

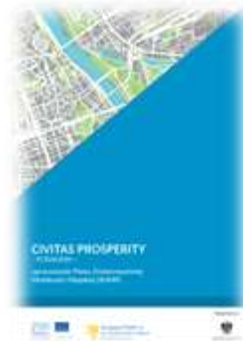
**STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU TRANSPORTU 2030**

DOTYCHCZASOWE AKTYWNOŚCI MI NA RZECZ ROZWOJU KONCEPCJI SUMP

- Szkolenia dla samorządów w ramach projektu CIVITAS PROSPERITY
- Przygotowanie przewodnika SUMP dostosowanego do polskich warunków we współpracy z CIVITAS PROSPERITY
- Powołanie Rady eksperckiej ds. SUMP - organu opiniotawczo-doradczego przy Ministrze Infrastruktury
- Współpraca z MFiPR i CUPT w ramach projektu pilotażowego

RADA
EKSPERCKA
DO SPRAW PLANÓW
ZRÓWNOWAŻONEJ
MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ

INSTRUMENT WSPARCIA TECHNICZNEGO (ang. *Technical Support Instrument*)

Instrument Wsparcia Technicznego (IWT) to kontynuacja Programu Wspierania Reform Strukturalnych (PWRS) w ramach Wieloletnich Ram Finansowych UE 2021-2027, który jest finansowany ze środków UE i zarządzany centralnie przez Komisję Europejską (DG Reform – Dyрекcję Generalną ds. Wspierania Reform Strukturalnych). **W Polsce rolę krajowego koordynatora programu pełni Ministerstwo Rozwoju i Technologii.**

Ministerstwo Infrastruktury opracowało projekt **Wsparcie dla polskich miast/obszarów miejskich/obszarów metropolitalnych w przygotowaniu planów zrównoważonej mobilności miejskiej** i po akceptacji wniosku przez KE zostało **GŁÓWNYM BENEFICJENTEM** pomocy technicznej ze środków IWT

CZAS TRWANIA PROJEKTU

30 miesięcy od podpisania kontraktu, tj.
od 11 listopada 2022 r.

CEL:

zwiększenie kompetencji miast/obszarów miejskich/obszarów metropolitalnych w zakresie planowania i realizacji projektów inwestycyjnych w dziedzinie transportu, w tym z wykorzystaniem funduszy europejskich

ISTOTA WSPARCIA:

brak bezpośrednich przepływów finansowych pomiędzy beneficjentami a Komisją Europejską, **lecz realizacja projektu przez wyłonionego przez Komisję Wykonawcę, który będzie świadczył usługi doradcze**

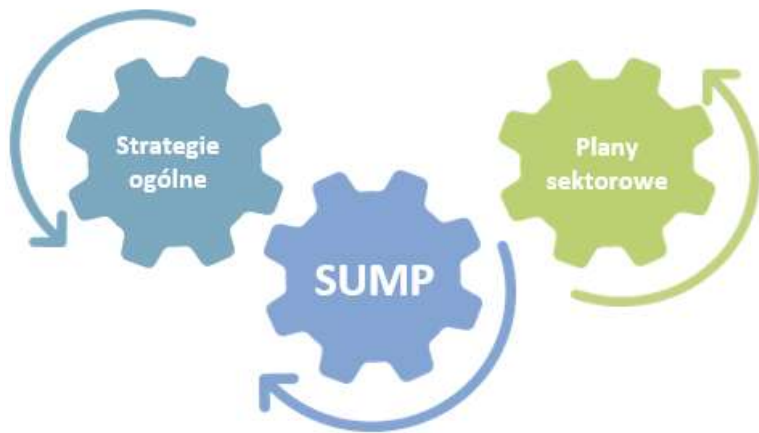

BENEFICIENCI

List of Beneficiaries:

1. Nowy Sącz FA
2. Nowy Targ/Zakopane FA
3. Tarnów FA
4. Kędzierzysko-Strzelecki Subregionalny Obszar Funkcjonalny
5. Krosno FA
6. Leszno FA
7. Piła FA
8. Konin FA
9. Elbląg FA
10. Wałbrzych FA
11. Związek Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku
12. Czwórmieście (Sandomierz, Stalowa Wola, Nisko and Tarnobrzeg)
13. Gniezno FA
14. Iława FA
15. Biała Podlaska FA

Dziękuję za uwagę!

Maria Perkuszevska

Pełnomocnik Ministra Infrastruktury

ds. Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

Ministerstwo Infrastruktury

maria.perkuszevska@mi.gov.pl